

LHV Pensionifond S

Majandusaasta aruanne 2023

LHV Pensionifond S

Majandusaasta aruanne

01.01.2023 – 31.12.2023

Fondi nimi	LHV Pensionifond S
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
Telefon	(+372) 6 800 400
Faks	(+372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Vahur Vallistu Joel Kukemelk Eve Sirel (alates 01.06.2023)
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaruannet ja selle lisasid, investeringute aruannet, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaruande kohta.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond S 2023. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Finantsseisundi aruanne	7
Koondkasumiaruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon.....	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest.....	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	16
Lisa 4 Kapitali juhtimine	23
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglane väärtus	23
Lisa 6 Viitlaekumised	25
Lisa 7 Seotud osapooled.....	25
Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused	25
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	26
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE	27
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	33

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond S on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deponooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

LHV Pensionifond XS on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine läbi fondi investeeringute geograafilise hajutamise erinevate maailma turgude vahel. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deponooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

Möödunud aastal jätkas Euroopa Keskpang väga agressiivset intresside tõstmise poliitikat. Selle tulemusena oli aasta lõpuks kolme kuu Euribor jõudnud 3.9% tasemele. Intresside tõus on üldiselt peamine risk, mida võlakirjaturul kardavad. Praegusel juhul aga näitab keskpanga otsustav tegutsemine, et inflatsioonioht on vähenemas. See omakorda mõneti paradoksaalselt tekitas olukorra, kus pikemad võlakirjad tõusid hinnas märgatavalt. Sellest tulenevalt olid tulemusse enim panustanud positsioonide hulgas ka 2022. oktoobris ja novembris tehtud investeeringuid, kui soetati pärast turgude järsku langust arvestatavas mahus pikemaid ja kõrge krediidireitinguga võlakirju – näiteks Eesti riigivõlakirjad, Euroopa üks suurim pank prantsuse BnP, maailma üks suurimad toorainevahendajaid Šveitsi Glencore ja Euroopa üks suurimaid erakapitaliettevõtteid Rootsi EQT.

Vastukaaluks maailma suurnimede investeeringutele tehti möödunud aastal paar märkimisväärset liigutust Baltikumi ettevõtete investeeringutega. Kevadel allkirjastati tehing refinantseerimaks Balti pealinnade ärikinnisvarale keskenduva Baltic Horizonsi võlakirja. Võlakirja intress on 8%+Euribor ja lunastamine viie aasta pärast. Lisaks on ettevõttel õigus varasemaks tagasimakseks, tasudes investoritele sellisel juhul lisamaksed. Esimene selline tagasimakse tehti juba suvel. Juunis vahetati ringi ühe fondi suurimaid investeeringuid, kui Luminor tegi pakkumise osta enne tähtaega tagasi vanad võlakirjad ja väljastada uued ning pikemad väärtpaberid. Osaleti mõlemas pakkumises, soetades võlakirju aastaintressiga 7.75%. Oktoobris maksis enne lõpptähtaega täies ulatuses oma võlakirja tagasi peamiselt Leedu ärikinnisvara turul tegutsev, aga Stockholmi börsil noteeritud Eastnine. 2021. suvel välja lastud võlakirjad olid kokku pandud selliselt, et fondid teenisid esmalt intressi 5% aastas, siis lisandus sellele Euribor ja ennetähtaegse tagasimakse eest veel peale selle arvestatava lisamakse. Kokku seega ligemale 16% tootlus. Investeering on tähelepanuväärne kahel põhjusel – esiteks, samal perioodil Euroopa võlakirjaturul hoopis langesid enam kui 15% ja teiseks on see esimene kord, kui LHV fondid olid aktiivsed tingimuste läbirääkijad ja suurinvestorid kogu emissiooni vältel ettevõttes, mis pärit väljastpoolt Baltikumi. Kuigi Eastnine võlakiri maksti täies ulatuses tagasi juba sügise alul, tähendas fondi saadud lisa preemiamakse, et ka Eastnine oli fondi aastatootlusse enim panustanud investeeringute hulgas.

Euroopa ja laiemalt läänemaailma võlakirjaturul on viimastel aastatel teinud läbi järsud liikumised. Aastaid kestnud erakordselt madalate intresside ajale järgnes 2021. a alanud hinnalangus, mida turud ka vaatamata eelmise aasta heale tootlusele pole isegi ligilähedaselt tagasi teeninud – mõõdetuna kogu võlakirjaturgu hõlmava indeksiga (Bloomberg Barclays EuroAgg) on 2021 kuni 2023 perioodi kaotus Euroopa turul kokku ligemale -14%. LHV pensionifond S on samal ajavahemikul oma klientide vara suutnud kaitsja ja ka natuke kasvatada. Aktiivse juhtimise eelis tuleb välja, kui ajad lähevad keerulisemateks.

Jätkuvalt ollakse valmis investeringuid tegema nii börsi kaudu kui otse ettevõtetega läbi rääkides. Börsivõlakirjade puhul võib siiani täheldada küll intresside tõusu Euroopa Keskpanga tegevuse tulemusena, kuid mitte krediidiriski hinna arvestatavat kasvu. Mida kauem keskpank intresse kõrgemal tasemel hoiab, seda tõenäolisemaks muutub ka siin atraktiivsete ostukohtade tekkimise võimalus. Otseinvesteringute tegemise tõenäosus seevastu kasvab oodatavalt koos majanduse elavnemisega. Mõlemate turgude järgimine annab fondile laiema valiku atraktiivsete võimaluste ära kasutamiseks.

Tasakaalustatud fondide võrdlus *	NAV 31.12.2023	NAV 31.12.2022	Osaku puhasväärtuse kasv
Swedbanki pensionifond 1960-69 sündinutele	1.09675	1.00072	9.60%
Luminor 56+ Pensionifond	1.05589	0.97359	8.45%
SEB Pensionifond 60+	0.93814	0.86951	7.89%
LHV Pensionifond S	1.35026	1.26566	6.68%
LHV Pensionifond M	1.54086	1.45566	5.85%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis esitatud väärtused on eurodes. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond S 2023. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud ja kinnitanud LHV Pensionifond S 2023. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

Vahur Vallistu

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Joel Kukemelk**

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Eve Sirel**

Juhatuseliige

/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja raha ekvivalendid	3	2 602 430	1 670 993
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:			
Aktsiad	3, 5	1 300	968
Võlakirjad	3, 5	19 255 172	20 718 601
Fondiosakud	3, 5	1 891 668	1 769 370
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	3, 5	5 250 075	4 742 037
Viitlaekumised	3, 5, 6	11 325	16 325
Varad kokku		29 011 970	28 918 294
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses			
Võlgnevus fondivalitsejale	7	15 298	15 411
Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		15 298	15 411
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		28 996 672	28 902 883
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku		29 011 970	28 918 294

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

(eurodes)

	Lisa	2023	2022
Tulud			
Intressitulu		289 515	172 098
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		35 632	2 253
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlakirjadelt		253 883	169 845
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustistest		1 730 721	-613 739
Aksiatelt		332	323
Võlakirjadelt		1 608 090	-788 306
Fondiosakutelt		122 299	174 244
Muud tulud		23	0
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		0	-821
Tulud kokku		2 020 259	-442 462
Kulud			
Valitsemistasud	7	180 715	185 304
Tehingutasud		440	1 453
Muud tegevuskulud		4 217	2 224
Kulud kokku		185 372	188 981
Oodatav krediidikahju		-18 019	888
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		1 816 868	-630 555

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
(eurodes)

	2023	2022
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul	28 902 883	33 722 515
Osakute märkimisel laekunud raha	4 516 485	3 809 227
Osakute lunastamisel tasutud raha	-6 239 564	-7 998 304
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus	1 816 868	-630 555
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	28 996 672	28 902 883
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi alguses	22 811 105	26 058 382
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	21 480 771	22 811 105
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	1.34989	1.26705

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud raamatupidamise aastaaruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2023	2022
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud intressid		289 515	172 098
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid		2 550 463	1 688 374
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud		0	1 001 228
Makstud tegevuskulud		-185 462	-190 075
Neto rahavood põhitegevusest		2 654 516	2 671 625
Rahavood finantseerimistegevusest			
Osakute emiteerimisest laekunud		4 516 485	3 809 418
Osakute lunastuse eest tasutud		-6 239 564	-7 998 304
Neto rahavood finantseerimistegevusest		-1 723 079	-4 188 886
Rahavood kokku		931 437	-1 517 261
Raha ja raha ekvivalentide muutus			
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3	1 670 993	3 189 075
Valuutakursside muutuse mõju		0	-821
Raha ja raha ekvivalentide aruandeperioodi lõpus	3	2 602 430	1 670 993

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond S (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002 ning Fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. Fondi vara investeeritakse peamiselt võlakirjadesse. Seejuures võib fondi vara investeerida ka alla investeerimisjärgu krediitdireitinguga võlakirjadesse. Kuni 25% fondi varast võib investeerida kinnisasjadesse, infrastruktuuri objektidesse, aktsiafondidesse ja vahetusvõlakirjadesse. Ülejäänud osa varast investeeritakse hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fond võib anda ka laenu. Fondi vara võib investeerida kuni 50% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaberitesse.

LHV Pensionifond S fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn, mis on 100%-liselt LHV Group AS-i tütarettevõtte.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2023 kuni 31.12.2023.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 23.04.2024.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond S raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Uued finantsaruandluse standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2024 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Standardi IAS 1 muudatused „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“ (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidus.)

Praeguste IAS 1 nõuete kohaselt liigitavad ettevõtted kohustise lühiajaliseks, kui neil ei ole tingimusteta õigust arveldamist edasi lükata vähemalt 12 kuud pärast aruandekuupäeva. 2020. aastal avaldatud muudatustega on loobutud nõudest, et õigus peab olema tingimusteta, ja selle asemel nõutakse, et õigus arvelduse edasilükkamiseks peab aruandekuupäeval eksisteerima ja sellel peab olema sisu (kohustiste liigitamist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või hinnangud selle kohta, kas ettevõtte kasutab arvelduse edasilükkamise õigust või otsustab arveldada enne tähtaega).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste tegemist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2022 seisuga oodatava krediidikahju suurust. Täpsem info on toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaperibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglasest väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande – negatiivse õiglasest väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, koondkasumiaruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande". Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum koondkasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande".

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuuta). Finantsseisundi aruandes varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse koondkasumiaruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (closing price). Fond kajastab kõiki investeeeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, välja arvatud need investeeeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (last bid-price).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmise või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse koondkasumiaruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suuruselt antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse koondkasumiaruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu

finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleööhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleööhoiustelt laekunud intressid kajastatakse koondkasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Tähtajalised hoiused“ ning koondkasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeeringufondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeeringufondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest avaldatud ja protseduurireeglitest ning Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1,2% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatud. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 01.02.2021 kuni 31.01.2022 0,576%, perioodil 01.02.2022 kuni 31.01.2023 0,624% ning alates 01.02.2023 kuni bilansipäevani on kohaldatav valitsemistasu määr 0,624%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Tehingutasud

Koondkasumiaruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospекtis kirjeldatud tingimustele.

Alates 01. juulist 2020 kuni 31. augustini 2021 on teise sambasse sotsiaalmaksu arvelt tehtavad 4% sissemaksed peatatud. 2020. aasta oktoobrikuu jooksul sai esitada sissemaksete ajutise katkestamise avaldust, millega peatatakse ka oma palgalt 2% kogumispensioni makse tegemised vastaval perioodil. Nendele, kes jätkavad oma 2% makseid

ajal, mil sotsiaalmaksu arvelt 4% teise sambasse ei maksta, see 4% hiljem kompenseeritakse. Aastate 2023–2024 jooksul tehakse nendele inimestele teise sambasse riigi poolt täiendavad kanded. Kompenseeritava summa suurus sõltub sellest, kui palju sissemaksete ajutise katkestamise ajal inimene teise sambasse sissemakseid tegi: igapäevale makstakse tema teise sambasse kaks korda nii palju, kui ta nimetatud ajavahemikul ise sisse maksis pluss saamatajäänud tootlus keskmise pensionifondi tootluse ehk EPI indeksi järgi arvatuna. Alates 01.09.2021 on taas II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.17 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Alates 01.01.2021 on võimalik peatada sissemaksed kogumispensioni teise sambasse või teisest sambast üldse täielikult väljuda. Mõlemal juhul on tagajärjeks II sambast vähemalt järgmised 10 aastat eemale jäämine. Kui esitatud II sambast väljumisavaldust on võimalik tühistada käimasoleval avalduste esitamise neljakuulisel perioodil (detsember-märts; aprill-juuli; august-november) ja ka väljumisavalduse esitamisele järgneval neljakuulisel perioodil, siis maksete peatamise avaldust saab tühistada vaid käimasoleval neljakuulisel avalduste esitamise perioodil. II sambast väljumisel tehakse väljamakseid 3x aastas – detsembrist märtsini väljumisavalduse esitanutele septembri esimesel tööpäeval, aprillist juulini väljumisavalduse esitanutele jaanuari esimesel tööpäeval ja augustist novembrini väljumisavalduse esitanutele mai esimesel tööpäeval. Pensionärid ja eelpensionärid saavad II sambast väljumisel raha kätte soodsama maksumääraga juba järgmise kuu keskpaigas.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhasväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.18 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisa 8).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse ja hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeingu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimuste ja prospektiga seatud investeerimispiiranguid. Investeerimispiirangutest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, nende ületamise korral võtab fondijuht kasutusele meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond eelkõige avatud järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **krediidirisk**
- **likviidsusrisk**
- **kapitalirisk**

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaperiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsiooni muutumisel võidakse vajadusel investeeringutes teha muudatusi, näiteks muuta võlakirjade osakaalu Fondi koguinvesteeringutes või asendada osa võlakirju teist tüüpi võlakirjadega jne.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju koondkasumiaruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2023			
EUR	+/- 20	+/- 43 643	+/- 2 145
31.12.2022			
EUR	+/- 20	+/- 44 707	+/- 1 080

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2023	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutus- te mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	2 602 430	0	0	0	2 602 430	0	0	2 602 430
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:								
Võlakirjad	800 000	3 306 000	6 467 000	9 579 000	20 152 000	-896 828	0	19 255 172
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	517 499	0	3 000 000	1 740 000	5 257 499	22 311	-29 735	5 250 075
Kokku	3 919 929	3 306 000	9 467 000	11 319 000	28 011 929	-874 517	-29 735	27 107 677

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogune- nud intress	Allahind- lused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	1 670 993	0	0	0	1 670 993	0	0	1 670 993
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:								
Võlakirjad	4 808 000	100 000	8 226 000	9 529 000	22 663 000	-1 944 399	0	20 718 601
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	3 000 000	1 740 000	4 740 000	13 752	-11 715	4 742 037
Kokku	6 478 993	100 000	11 226 000	11 269 000	29 073 993	-1 930 647	-11 715	27 131 631

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2023	EUR	USD	CHF	Kokku
Valuutariski kandvad varad				
Raha ja raha ekvivalendid	2 602 430	0	0	2 602 430
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:	0			
Võlakirjad	19 255 172	0	0	19 255 172
Aktsiad	1 300	0	0	1 300
Fondiosakud	427 140	0	1 464 528	1 891 668
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	5 250 075	0	0	5 250 075
Viitlaekumised	11 325	0	0	11 325
Valuutariski kandvad varad kokku	27 547 442	0	1 464 528	29 011 970
Valuutariski kandvad kohustised				
Muud kohustised	-15 298	0	0	-15 298
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-15 298	0	0	-15 298
Avatud valuutaposisioon	27 532 144	0	1 464 528	28 996 672

31.12.2022	EUR	USD	CHF	Kokku
Valuutariski kandvad varad				
Raha ja raha ekvivalendid	1 670 993	0	0	1 670 993
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:				
Võlakirjad	20 718 601	0	0	20 718 601
Aktsiad	968	0	0	968
Fondiosakud	432 979	0	1 336 391	1 769 370
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	4 742 037	0	0	4 742 037
Viitlaekumised	16 325	0	0	16 325
Valuutariski kandvad varad kokku	27 581 903	0	1 336 391	28 918 294

Valuutariski kandvad kohustised

Muud kohustised	-15 411	0	0	-15 411
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-15 411	0	0	-15 411

Avatud valuutaposisioon	27 566 492	0	1 336 391	28 902 883
--------------------------------	-------------------	----------	------------------	-------------------

Aruandeperioodi lõpu seisuga puuduvad finantsvarad muudes valuutades.

3.2 Likviidsusriisk

Likviidsusriisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusriisk võib samuti suureneeda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turulukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Likviidsusriiski juhtimiseks fondivalitseja:

- Jälgib fondi lühi- ning pikaajalist likviidsusvajadust, sh osakuomanike prognoositavat fondist väljumist läbi osakute vahetamise või II sambast väljumise avalduse;
- On kehtestanud lisaks õigusaktidest ning fondi dokumentidest tulenevatele investeerimispiirangutele (fondi varast võib investeerida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest turuvälisesse väärtpaberitesse) sisemisi piiranguid ja puhvreid madala likviidsusega või ebalikviidsetesse instrumentidesse investeerimisele;
- On sõlminud lepingud, mis võimaldavad fondivalitsejal vajadusel kasutada arvelduskrediiti.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsete instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 22 447 128 eurot (2022. a: 22 836 979 eurot) on fondijahi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 pangapäevaga turutingimustel realiseerida. Ebalikviidseteks on loetud ka investeeringud sellistesse reguleeritud turul kaubeldavatesse instrumentidesse, mille puhul kogu fondi investeeringut ei ole fondijahi parimal hinnangul võimalik korrigeerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info (bilansilistes väärtuses), mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidset väärtpaberid	31.12.2023	31.12.2022
Võlakirjad		
ALTUMG 1.3% 17/10/24	881 234	878 205
Baltic Horizon Fund 08/05/28	501 418	0
BIGBANK 7.5% 16/05/2032	706 563	706 563
Coop Pank AT1 10% PERPETUAL	200 000	200 000
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025	305 950	305 950
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026	0	300 000
Liven Kodu 10 8.5% 30/06/2027	300 000	0
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	2 400 107	2 400 107
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	841 129	841 132
Võlakirjad kokku	6 136 401	5 631 957

Aktsiad ja osad		
VH Agent 003 osa	793	501
VH Agent 004 osa	507	468
Aktsiad ja osad kokku	1 300	969
Fondiosakud		
EFTEN Real Estate Fund 5	427 140	432 979
Fondiosakud kokku	427 140	432 979
Kokku	6 564 841	6 065 905

Kinnisvarafondide tingimuslike kohustistena on kajastatud prognoositud sissemakseid, mille täpne suurus ja tekkimise aeg sõltub vastava fondi fondivalitsejast ning mida ei ole bilansipäeva seisuga võimalik täpselt hinnata.

Fondi tingimuslikud kohustised järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	31.12.2023	31.12.2022
Investeeringud kinnisvara fondidesse	604 864	604 864
Kokku	604 864	604 864

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste kattets hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustisi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediitdireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumus hinnanud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediitkvaliteedi muutusele peale esmast arvele võtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvele võtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2. Juhul kui finantsinstrument on eeldatava krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumus kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

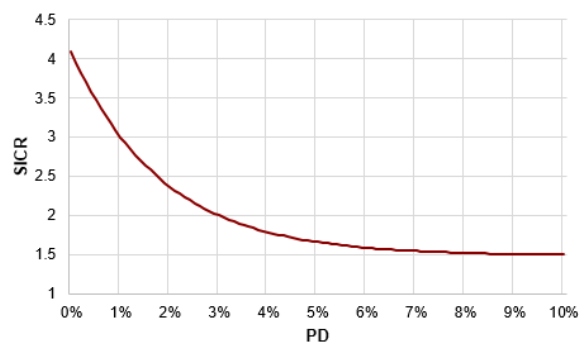
Olulise krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust

$$PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(-0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)}).$$

Lisaks võib ilmned krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksud.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidiireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2023 on järgmised: baasstsenaarium 60%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 15%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäärade korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest. Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	2 602 430	1 670 993
Viitlaekumised	11 325	16 325
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutuva läbi koondkasumiaruande	19 255 172	20 718 601
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	5 250 075	4 742 037
Kokku	27 119 002	27 147 956

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediirikahjuga. 31.12.2023 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad sisereitingut 5 - 9, mis vastab reitinguagentuuri Moody'se skaalal tasemetele Baa1 – Ba3, ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2023	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kogu ECL	Kokku
madal krediidirisk	5	3 260 878	-4 305	0	3 256 573
madal krediidirisk	6	205 000	-1 376	0	203 624
keskmise krediidirisk	7	300 000	-641	0	299 359
keskmise krediidirisk	8	1 012 513	-13 785	0	998 728
kõrgendatud krediidirisk	9	501 419	-9 628	0	491 791
Kokku		5 279 810	-29 735	0	5 250 075

31.12.2022	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kogu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0	0
madal krediidirisk	5	3 241 240	-3 819	0	3 237 421
madal krediidirisk	6	200 000	-1 208	0	198 792
keskmise krediidirisk	7	1 312 512	-6 688	0	1 305 824
keskmise krediidirisk	8	0	0	0	0
Kokku		4 753 752	-11 715	0	4 742 037

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeringud börsil noteeritud võlakirjadesse:

	31.12.2023	31.12.2022
AAA / Aaa	9.65%	11.77%
AA+ / Aa1	0.44%	0.42%
AA / Aa2	3.26%	3.91%
AA- / Aa3	6.18%	5.68%
A+ / A1	0.00%	0.00%
A / A2	0.00%	0.00%
A- / A3	6.89%	6.14%
BBB+ / Baa1	29.83%	27.17%
BBB / Baa2	23.99%	18.62%
BBB- / Baa3	2.57%	8.63%
Reitinguta	17.19%	17.66%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne. Nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille emattevõtte krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide sõlmimisel on lähtutud eelkõige vastaspoolte usaldusväärsusest.

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2023	31.12.2022
Euroopa	100.00%	100.00%
sellest Balti riigid	62.09%	55.07%
Põhja-Ameerika	0.00%	0.00%
Aasia arenevad turud	0.00%	0.00%
Lähis-Ida	0.00%	0.00%
Vaikse ookeani piirkond	0.00%	0.00%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2023	31.12.2022
Kestvuskaubad	1.62%	0.00%
Energia	1.05%	0.97%
Finantssektor	52.04%	51.49%
Valitsus	16.57%	24.37%
Informatsioonitehnoloogia	2.40%	2.25%
Materjalid	3.66%	3.10%
Fondid	9.69%	9.09%
Telekommunikatsiooniteenused	0.00%	0.00%
Kommunaalteenused	4.03%	2.99%
Muu	8.94%	5.74%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse- ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus

õiglase väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2023	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande				
Aktsiad	1 300	0	0	1 300
Fondiosakud	1 464 528	0	427 140	1 891 668
Võlakirjad	19 255 172	0	0	19 255 172
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kokku	20 721 000	0	427 140	21 148 140

	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	0	5 074 479	5 250 075
Viitlaekumised	11 325	0	0	11 325
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	11 325	0	5 074 479	5 261 400

31.12.2022	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande				
Aktsiad	968	0	0	968
Võlakirjad	20 718 601	0	0	20 718 601
Fondiosakud	1 336 391	0	432 979	1 769 370
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kokku	22 055 960	0	432 979	22 488 939

	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	0	4 507 494	4 742 037
Viitlaekumised	16 325	0	0	16 325
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	16 325	0	4 507 494	4 758 362

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondide poolt selliste võlakirjade, mille osas fondivalitseja kavatses neid hoida lunastustähtaja saabumiseni, kajastatakse fondi varas korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Selle rakendamisel võtab fondivalitseja arvesse ka emitendi krediitkvaliteeti, hinnates tema maksejõuetuse tõenäosust kvartaalselt. Käesolevas tabelis on kajastatud fondivalitseja parim hinnang selliste võlakirjade väärtusele teoreetilise stsenaariumi korral, kus fondivalitseja need lõpuni hoidmise asemel võõrandaks. Lisaks emitendi krediitkvaliteedi muutusele on arvesse võetud ka turuolukorra muutust alates võlakirja emitteerimisest. Seejuures ei ole fondivalitseja nimetatud hinnangu andmisel seotud fondi vara puhasväärtuse arvestamise reeglite põhimõtetega. Fondivalitseja hinnangul erineb lõpuni hoitava võlakirjade õiglase väärtus selle bilansilisest väärtusest vahemikus 0,1 – 6,1% (keskmiselt 3,3%).

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine muude korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised).

Lisa 6 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2023 on viitlaekumistena kajastatud laekumata intressid summas 11 325 eurot. Seisuga 31.12.2022 oli viitlaekumistena kajastatud laekumata intressid summas 16 325 eurot. Käesoleva aruande koostamise ajaks on nõue täies osas laekunud.

Lisa 7 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus, fondivalitseja emaettevõtet AS LHV Group, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond S maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2023. aastal moodustasid tasud kokku 180 715 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 15 298 eurot. 2022. aastal moodustasid tasud kokku 185 304 eurot, võlgnevus 31.12.2022 seisuga oli 15 411 eurot.

Seisuga 31.12.2023 omas AS LHV Varahaldus 90 000 LHV Pensionifond S osakut summas 121 537 eurot ja seisuga 31.12.2022 120 000 osakut summas 151 884 eurot.

2023.a maksis LHV Pensionifond S väärtpaberitehingu tasusid LHV Pangale kokku 440 eurot. 2022.a maksis Fond väärtpaberitehingu tasud LHV Pangale 740 eurot.

Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused

2023. a raamatupidamise aastaaruande koostamisel on võetud arvesse ning bilansipäeva (31.12.2023) seisuga kajastatud turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite kohta bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2024 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	31.12.2023		31.12.2023		Mõju fondi NAV-le
		NAV-is kajastatud hind	Uue hinna laekumise kuupäev	bilansis kajastatud hind	Bilansiline väärtus kokku seisuga 31.12.2022	
EFTEN Real Estate Fund 5	353 771	1.24	12.01.2024	1.21	427 140	-11 177
Kokku						-11 177

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2023	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS LHV Pank	22	20 424 408	440	100.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	5	3 083 549	0	0.00%
Kokku	27	23 507 957	440	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 440 EUR AS-le LHV Pank.

2022	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	2 054 657	713	49.07%
AS LHV Pank	36	33 956 146	740	50.93%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	9	2 398 919	0	0.00%
Kokku	47	38 409 722	1 453	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 740 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne

Seisuga 31.12.2023

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastusest
1. Väärtpaberid							25 700 168	26 373 573	90.95%		
Võlakirjad							24 083 329	24 480 605	84.43%		
KBC Group NV 0.625% 07/12/2031	Baa2	Moody's	Belgia	BE0002819002	EUR	3.78%	88 854.98	977 405	90 218.98	992 409	3.42%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	700 000	1 009.38	706 563	2.44%
Coop Pank 5.0% 10/03/2032	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002542	EUR	5.90%	1 000.00	906 000	950.00	860 700	2.97%
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300002682	EUR	8.50%	1 000.00	300 000	1 019.83	305 950	1.06%
Liven Kodu 10 8.5% 30/06/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.50%	1 000.00	300 000	1 000.00	300 000	1.03%
Luminor 7.75% 08/06/2027	Baa1	Moody's	Eesti	XS2633112565	EUR	6.14%	1 000.01	1 427 020	1 098.62	1 567 731	5.41%
Luminor 7.25% 16/01/2026	Baa1	Moody's	Eesti	XS2576365188	EUR	6.67%	1 000.03	650 020	1 087.32	706 759	2.44%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 284.64	2 406 831	100 004.47	2 400 107	8.28%
Estonia 4.0% 12/10/2032	AA-	S&P	Eesti	XS2532370231	EUR	3.03%	998.15	1 397 416	1 082.21	1 515 098	5.23%
Baltic Horizon Fund 08/05/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300003235	EUR	11.86%	100 000.00	492 857	101 737.11	501 419	1.73%
Coop Pank AT1 10% PERPETUAL ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002641	EUR	10.00%	100 000.00	200 000	100 000.00	200 000	0.69%
Banco Santander 4.625% 04/05/27	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900160	EUR	2.80%	139 180.79	139 181	108 792.42	108 792	0.38%
PROSUS 1.539% 03/08/2028	BBB	S&P	Holland	XS2211183244	EUR	4.92%	900.65	720 520	870.21	696 166	2.40%
Volkswagen AG 4.375% PERPETUAL	BBB	Fitch	Holland	XS2342732646	EUR	5.96%	87 534.59	437 673	93 783.09	468 915	1.62%
Glencore 1.25% 01/03/2033	BBB+	S&P	Iirimaa	XS2307764311	EUR	3.80%	694.02	902 220	815.70	1 060 406	3.66%
Siauliu Bankas 1.047% 07/10/25	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	5.63%	1 000.03	600 017	962.43	577 459	1.99%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29 ²	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	840 000	10 013.44	841 129	2.90%
ALTUMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	4.84%	1 010.36	1 366 011	970.62	1 312 279	4.53%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV00008802353	EUR	5.19%	995.56	901 974	972.66	881 234	3.04%
Citadele banka 5% 13/12/2031	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	7.88%	10 000.27	750 020	8 424.59	631 844	2.18%
Citadele banka 1.625% 22/11/2026	Baa3	Moody's	Läti	XS2393742122	EUR	6.94%	996.28	557 914	901.73	504 970	1.74%
Latvenergo 2.42% 05/05/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000870129	EUR	4.72%	966.28	821 337	945.87	803 989	2.77%
Latvenergo 4.952% 22/02/2029	Baa2	Moody's	Läti	LV0000802684	EUR	4.95%	1 000.06	350 020	1 042.33	364 816	1.26%
BNP Paribas 2.5% 31/03/2032	A-	Fitch	Prantsusmaa	FR0014009HA0	EUR	4.18%	86 925.97	869 260	96 388.42	963 884	3.32%
France Treasury Bill 24/01/2024	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0127613497	EUR	2.91%	0.98	784 791	1.00	798 320	2.75%
EQT AB 2.875% 06/04/2032	A-	Fitch	Rootsi	XS2463990775	EUR	4.57%	807.20	645 758	906.49	725 192	2.50%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest	
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	4.05%	1 043.46	133 563	982.11	125 711	0.43%	
German Treasury Bill 19/06/24	AAA	S&P	Saksamaa	DE000BU0E063	EUR	3.51%	0.01	1 365 680	0.01	1 376 690	4.75%	
German Treasury Bill 1% 15/08/2024	AAA	S&P	Saksamaa	DE0001102366	EUR	3.34%	0.01	985 264	0.01	989 261	3.41%	
Kojamo 0.875% 28/05/2029	Baa2	Moody's	Soome	XS2345877497	EUR	5.46%	769.77	887 543	795.13	916 782	3.16%	
BP Capital Markets 3.625% PERP	Baa1	Moody's	Suurbritannia	XS2193662728	EUR	5.96%	834.48	267 034	955.52	305 765	1.05%	
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 29 735	- 0.10%	
Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja		Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta		Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest	
Fondiosakud								1 616 171		1 891 668	6.52%	
Kinnisvarafondid								353 771		427 140	1.47%	
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital		Eesti	-	EUR		1.00	353 771	1.21	427 140	1.47%	
Aksiafondid								1 262 400		1 464 528	5.05%	
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsleitung		Šveits	CH0139101593	CHF		547.51	1 262 400	560.91	1 464 528	5.05%	
Aktsiad								668		1 300	0.00%	
VH Agent 003 osa			Eesti	EE3100005430	EUR		1.24	387	2.54	793	0.00%	
VH Agent 004 osa			Eesti	EE3100005455	EUR		0.97	281	1.76	507	0.00%	
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik		Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Lõpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
2. Hoised										2 602 430	8.97%	
Arvelduskontod												
SEB Pank	Nõudmiseni hoius		Eesti	Aa3	Moody's		EUR			2 602 430	2 602 430	8.97%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	35 967	0.12%
Muud nõuded	35 967	0.12%
VARAD KOKKU	29 011 970	100.05%
Fondi kohustised	- 15 298	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	28 996 672	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								27 855 238		27 230 976	94.22%
Võlakirjad								26 238 399		25 460 638	88.09%
KBC Group NV 0.625% 07/12/2031	Baa2	Moody's	Belgia	BE0002819002	EUR	4.76%	88 854.98	977 405	82 846.10	911 307	3.15%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	700 000	1 009.38	706 563	2.44%
Coop Pank 5.0% 10/03/2032	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002542	EUR	6.30%	1 000.00	906 000	910.00	824 460	2.85%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	5.21%	1 007.84	100 784	986.53	98 653	0.34%
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300002682	EUR	8.50%	1 000.00	300 000	1 019.83	305 950	1.06%
Liven Kodu 10.8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	300 000	1 000.00	300 000	1.04%
Luminor 0.792% 03/12/24	Baa1	Moody's	Eesti	XS2265801238	EUR	5.37%	1 013.49	2 270 225	943.61	2 113 681	7.31%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 284.64	2 406 831	100 004.47	2 400 107	8.30%
Estonia 4.0% 12/10/2032	AA-	S&P	Eesti	XS2532370231	EUR	3.70%	998.15	1 397 416	1 032.68	1 445 748	5.00%
Coop Pank AT1 10% PERPETUAL ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002658	EUR	10.00%	100 000.00	200 000	100 000.00	200 000	0.69%
Banco Santander 4.625% 04/05/27	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900160	EUR	3.42%	139 180.79	139 181	107 800.77	107 801	0.37%
PROSUS 1.539% 03/08/2028	BBB	S&P	Holland	XS2211183244	EUR	5.69%	900.65	720 520	812.32	649 860	2.25%
Glencore 1.25% 01/03/2033	BBB+	S&P	Iirimaa	XS2307764311	EUR	5.45%	694.02	902 220	689.19	895 941	3.10%
Siauliu Bankas 1.047% 07/10/25	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	6.77%	1 000.03	600 017	892.44	535 463	1.85%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	840 000	10 013.48	841 132	2.91%
ALTUMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	3.34%	1 010.36	1 366 011	968.34	1 309 195	4.53%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	3.24%	995.56	901 974	969.32	878 205	3.04%
Citadele 5% 13/12/2031 ¹	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	8.36%	10 000.27	750 020	8 024.73	601 854	2.08%
Citadele 1.625% 22/11/2026	Baa3	Moody's	Läti	XS2393742122	EUR	5.54%	996.28	557 914	887.82	497 177	1.72%
Latvenergo 2.42% 05/05/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000870129	EUR	5.51%	966.28	821 337	899.23	764 347	2.64%
BNP Paribas 2.5% 31/03/2032	A-	Fitch	Prantsusmaa	FR0014009HA0	EUR	5.24%	86 925.97	869 260	90 287.56	902 876	3.12%
France Government 25/02/23	AA	Fitch	Prantsusmaa	FR0013479102	EUR	2.22%	1.00	997 050	1.00	996 630	3.45%
EQT AB 2.875% 06/04/2032	A-	Fitch	Rootsi	XS2463990775	EUR	5.63%	807.20	645 758	826.33	661 063	2.29%
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	10.19%	1 000.01	808 011	971.73	785 159	2.72%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	3.54%	991.64	1 477 549	993.34	1 480 078	5.12%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	4.24%	1 043.46	133 563	965.65	123 603	0.43%
German Treasury Bill 18/01/2023	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030807	EUR	1.20%	0.01	2 994 776	0.01	2 998 110	10.37%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest	
Kojamo 0.875% 28/05/2029	Baa2	Moody's	Soome	XS2345877497	EUR	5.91%	769.77	887 543	743.11	856 808	2.96%	
BP Capital Markets 3.625% PERP	Baa1	Moody's	Suurbritannia	XS2193662728	EUR	6.90%	834.48	267 034	876.82	280 582	0.97%	
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 11 715	- 0.04%	
Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja		Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta		Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest	
Fondiosakud								1 616 171		1 769 370	6.12%	
Kinnisvarafondid								353 771		432 979	1.50%	
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital		Eesti	-	EUR		1.00	353 771	1.22	432 979	1.50%	
Aksiafondid								1 262 400		1 336 391	4.62%	
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsleitung		Šveits	CH0139101593	CHF		514.87	1 262 400	511.83	1 336 391	4.62%	
Aksiad								668		968	0.00%	
VH Agent 003 osa			Eesti	EE3100005430	EUR		1.24	387	1.60	500	0.00%	
VH Agent 004 osa			Eesti	EE3100005455	EUR		0.97	281	1.62	468	0.00%	
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik		Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										1 670 993	5.78%	
Arvelduskontod												
SEB Pank	Nõudmiseni hoius		Eesti	A+	S&P		EUR			1 670 993	1 670 993	5.78%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	16 325	0.06%
Muud nõuded	16 325	0.06%
VARAD KOKKU	28 918 294	100.05%
Fondi kohustised	- 15 411	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	28 902 883	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne